

ΜΙΑ ΕΟΡΤΗ ΕΝ ΤΩ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΕΛΛΙΩΝΟΣ.

ΙΣΤΟΡΙΗΜΑ

ΥΠΟ

Δ. Ν. ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ.

— Τελοσπάντων, γυναῖκα, ἐτοιμάσου νὰ διασκεδάσωμεν αὔριον καὶ ἐγώ, καὶ σὺ, καὶ τὰ παιδιὰ μας. Τελοσπάντων, δόξα σοι ὁ θεός! ἔχομεν ἀρκετὰ καλὰ τοὺς τρόπους μας, καὶ μὴν ἀρχίσης πάλιν μὲ τὴν οἰκονομίαν σου, καὶ τὰ συνειθισμένα σου, τοῦτο καὶ ἐκεῖνο· διότι ὁ διάβολος νὰ σκάσῃ, αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν θὰ σοῦ περάσῃ. Φθάνει, ὅτι ὅσαις φοραῖς ἕως τώρα, ἠθέλησα νὰ σοῦ πῶ — γυναῖκα πᾶμε στὴν ἐξοχή· γυναῖκα, πᾶμε καὶ ἐμεῖς στὸ τάδε παναγύρι, ποῦ πάγει ὁλος ὁ κόσμος—σὺ πότε μὲ τ' δόντι σου, καὶ πότε μὲ τὴν καρδιά σου, ἤσουν πάντα τοῦ θανατᾶ, καὶ εὗρισκες πρόφασιν, νὰ μὴ μοῦ κάμῃς ποτὲ τὴν γνώμην. Τί, ἀλήθεια, κἄθε βράδι εἰς ταῖς στήλαις, εἰς τὸν περίπατον ὁλομόναχον, νὰ κάθῃσαι εἰς ἓνα ξερὸ βράχο, γιὰ νὰ βλέπῃς ἄντικρυ τὸ κοιμητήριον, καὶ νὰ τρέχουν τὰ ῥιμάτια σου σὰν τῆς Καλλιῤῥόης τὸ νερό, ἐνῶ μὰ τὴν ἀλήθειαν, μήτε ψωμί σοῦ λείπει μήτε νερό. . . .

— Μὰ, καλέ μου. . . .

— Μι, καλή μου, χίλια συμπάθιο· μὰ ἄφες με νὰ μιλήσω καὶ ἐγὼ μιὰ φορὰ πρῶτος, γιὰτὶ κρυφὸ καὶ μὲ τῶχον, ὅπου πάντα μὲ προπέρνεις· καὶ ἂν σοῦ πῶ καὶ κἀνένα λόγο παρχπάνω, ὁ θεὸς τὸ ἔξούρει μὲ τί πόθο, (διότι τέλοσπάντων ἄνδρας σου εἶμαι,) τὰ κλάμματα στὰ ῥιμάτια τάχεις, καὶ μὲ κάμνεις νὰ γίνωμαι ἄλλος ἐξ' ἄλλου, ὅταν ἀκούσω νὰ μοῦ λὲς, ὅτι εἰς τοῦ Πατέρα σου τὰ χέρια ἤσουν ἀλλέως μαθημένη, μὲ συναναστροφαῖς καὶ διασκεδάσεις, καὶ ὅτι τάχα ἐξέπεσε ἡ εὐγενία σου εἰς ἐνὸς χωριάτη χέρι· καὶ μοῦ φαίνεται ὡς νὰ μοῦ λὲς, ἐντρέπομαι νὰ ἔχω τέτοιον ἄνδρα στὸ πλευρό μου, καὶ γι' αὐτὸ δὲν περπατῶ ποτὲ μαζὶ σοι. . . .

— Ἦλθες πάλιν, καθὼς βλέπω, μὲ ὀρεῖς, καλέ μου, διὰ νὰ μὲ κάμῃς νὰ ἐνθυμηθῶ τὴν κατηραμένη τύχην, ἥτις ἐπτώχευσε τὸν πατέρα μου καὶ μὲ ἄφησεν ὀρφανὴν εἰς τὰ δικά σου χέρια, διὰ νὰ μὲ βασανίζῃς . .

— Καὶ ποῖος πταίει; ἐγὼ σοῦ λέγω δὲν λυποῦμαι ἔξοδα, διότι δόξα σοι ὁ θεός, ἔχομεν τοὺς τρόπους μας, πᾶμε νὰ διασκεδάσωμεν.

— Δὲν θέλω, ἀδελφὲ νὰ διασκεδάσω, καθὼς θέλεις σὺ, ἐγὼ εἶμαι εὐχαριστημένη νὰ πάρω τὰ παιδιὰ μου, καὶ νὰ κάμω ἓνα γύρο ὅσω ποῦ νὰ κουρασθῶ· ἐνῶ σὺ σοῦ ἀρέσει νὰ εὔρης τὸν ἓνα κουμπάρο, τὸν ἄλλον ἀδελφοπητὸ καὶ ὅπου καὶ ἂν καθήτης καὶ ὅπου καὶ ἂν σταθῆς, καλῶς νὰ σ' εὔρω καὶ καλῶς νὰ μ' εὔρης, ὅσαις φοραῖς ἐβγήκα-
νεν μαζῇ, ἀντὶ νὰ μὲ κρατῆς σὲ κρατῶ καὶ γυρίζομε στὸ σπίτι μας ὅπου κακὸ σοῦ θέλει κι' ὅπου σ' ὀργίζεται. . . . Ἄφες με λοι-
πὸν νὰ κάμνω τὸ γύρο μου ὅπως μ' ἀρέσει, καὶ νὰ βράζω μὲ τὸ ζουμί μου, γιὰ νὰ μὴ μὲ κάμης καὶ βλασφημῶ τὴν ὥρα καὶ τὴν στιγμή. . . .

— Αἶ, γυναῖκα, γυναῖκα· δὲν εἰξεύρω, μὰ τὴν ἀλήθεια γράμματα, γιὰ νὰ κρίνω πόσο δίκιο ἔχεις· ὁμῶς δὲν πρέπει δὲ νὰ ἦσαι καὶ τόσω παράξενη, καὶ νὰ θέλῃς νὰ ζῇς μόνον γιὰ τὸν ἑαυτὸν σου. ἔ-
χομεν καὶ παιδιὰ· ἡ κόρη μας εἶναι δεκαπέντε χρόνων τώρα, καὶ εἰς τέτοια ἡλικία, ἂν δὲν ἐξέχασες τὰ δικά σου, θέλει νὰ πάρῃ κά-
νεῖς καὶ τὸν ἀέρα του, νὰ περιπατῇ νὰ διασκεδαζῇ καὶ ὅχι νὰ ᾔναι περιορισμένη νὰ φυλάγῃ τὴν ποδιά τῆς μητέρας τῆς ἂν καὶ χωρὶς ἀμ-
φιβολίαν, ἡ ποδιά σου εἶναι ἀρκετὰ φυλαγμένη. . . .

— Ὅχι δὲ, ἡσυχάστε παρακαλῶ.

— Γυναῖκα! καλὴ μου γυναῖκα, δὲν θέλω νὰ μοῦ κακιώνης· αὐτὰ σοῦ τὰ λέγω, διότι δὲν μπορῶ νὰ σὲ βλέπω πάντα μοναχὴ σὰν κου-
κουβάγια, καὶ νὰ κλειέσαι μὲ ταῖς ὀρνιθες, ἀκόμη δὲν βραδείαση ὁ θεὸς τὴν ἡμέρα· ἔπειτα ἡ κόρη μας. . . .

— Καὶ μολαταῦτα, ἡξεύρεις πολὺ καλὰ, ὅτι ἂν ὅχι καθ' ἐσπέ-
ρας, ἀλλὰ πότε καὶ πότε μᾶς ἔρχονται καὶ μᾶς ἄνθρωποι καὶ ἡ Χα-
ρίκλειά μας. . . .

— Μάλιστα, εἰξεύρω πῶς μᾶς ἔρχεται συναναστροφὴ, χωρὶς ποτὲ νὰ λείπῃ καὶ ὁ κύριος Μερμελένιος ἐκεῖνος ὁ νέος φοιτητὴς τοῦ Πα-
νεπιστημείου, ὁ ὁποῖος σπουδάζει νὰ γίνῃ περίφημος ψευτολόγος,
δικηγόρος δηλαδή, καθὼς ὅλοι οἱ νέοι μας δὲ, ἡ Γιατρὸς ἡ δικηγόρος,
καὶ αὐριοὺν θὰ γιατρεύωνται ἀναμεταξύ τους, καὶ θὰ κυτᾶζουν ποῖος
νὰ γελάσῃ τὸν ἄλλον γιὰ νὰ τοῦ ἀρπάξῃ τὸ κόκκαλο.

— Βέβαια! δὲν σοῦ ἀρέσει.

— Ὅχι δὲ, μ' ἀρέσει ἂν θέλῃς αὐτὸς ὁ Κύρ Μερμελένιος· διότι
τὸ ἔρριξε ὀλίγο εἰς τὸ ρομαντικὸ, καθὼς τὸ λέγει ἡ νεολαία καὶ
γελῶ, ὅταν καμμιά φορὰ τὸν βλέπω νὰ στροφογυρίζῃ τὸ ἄμμάτι
του, καὶ τὸν ἀκούω νὰ λέγῃ τὸν οὐρανὸ! τὴ γῆ! τὰ ἀστέρια. . . . Χὰ,
χὰ, ἔχει καὶ ἓνα ἄλλο ἀκόμη, ποῦ μὲ κάνει νὰ ξεκαρδιζώμαι· ὅταν
ἀκουμβῶ τὴν κεφαλὴν, εἰς τὴν παλάμη του καὶ κάμνει τὸ μελαγχό-
λικὸ καὶ γυρίζω καὶ βλέπω ἐκεῖνα τὰ γενάκια, τὰ ὅποια ἀφίνει καὶ
φυτρώνουν, σὰν τοῦ τράγου, ἀπὸ κάτω ἀπὸ τ' αὐτῖα του καὶ τὰ χεῖλη
του. . . .

Ἄς ἦναι δὰ, ἀδιάφορον· ψευτολόγος ἢ ρομαντικὸς φθάνει μόνον νὰ κερδίῃ χρήματα, διότι αὐτὶ κάμνουν τὸν ἄνθρωπον τὴν σήμερον ἡμέρα, καὶ ἔν Ἀληθινὰ ἀγαπᾷ καὶ ἔχει καλὸ σκοπὸ γιὰ τὴ Χαρίκλειά μας, θὰ ἰδοῦμε παρέκει.

Δὲν λέγω πῶς θὰ τοῦ τὴν δώσω, μὴ τε πάλιν πῶς δὲν θὰ τοῦ τὴ δώσω . . . Ἐχομεν ἀκόμη καιρὸ νὰ τρέξωμε . . . Αὐτὸς εἶναι ὑστερινὸς λογαριασμὸς, τώρα νὰ ἰδοῦμε τί θὰ κάμωμεν αὔριον· πρέπει νὰ διασκεδάσωμεν, πρέπει τέλος πάντων κ' ἐμεῖς ἢ ἡμέραις ποῦ εἶναι, νὰ πᾶμεν εἰς κάμμιαν ἐξοχὴν, εἰς κανένα πανηγύρι· μὰ δὲν ἔχεις ιδέα, γυναῖκα· μὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ βάλλῃ ὁ νοῦς σου.

— Ὑποθέτω . . .

— Τὶ ὑποθέτεις! ἄλλο εἶναι νὰ ὑποθέτῃς καὶ ἄλλο νὰ ἰδῇς. Ἐπειτα σὺ, ἀφότου ἦλθε ἡ Βασιλεία εἰς τὸν τόπο καὶ ἀποκαταστάθηκαν ἐδῶ, καὶ δόξα σοι ὁ θεὸς, ἐκάμαμε τ' ἀμπελάκια μας καὶ τὰ χωραφάκια μας, ποτὲ δὲν ἠθέλησες νὰ διασκελίσῃς τὸ κατώφλοιό μας καὶ νὰ βγῇς πέντε βήματα παρὰ ἔξω· ἐνῶ μοῦ φαίνεται πῶς οἱ Ἀθηναῖοι, ὅταν μάλιστα ἔχῃ κανεῖς καὶ τοὺς τρόπους του, καθὼς ἐμεῖς δόξα σοι ὁ θεὸς, πρέπει νὰ περιδιαβάζουν τοῦλάχιστον εἰς τὰ ἐξοχινὰ, γιὰ νὰ γνωρίσουν τὸν τόπο τους. Τὰ Πατήσια, γυναῖκα, τί εἶναι τὰ Πατήσια; εἶναι Ἀθήνα· ἡ Κηφισιὰ τὸ ἴδιο. Μὲ μιὰ διαφορὰ, καθὼς ἔλεγεν, ὁ Κύρ . . . μιὰν ἡμέρα (διότι αὐτὸς δὰ, εἶναι γραμματιζούμενος καὶ ἀνακατόνεται εἰς τὰ πολιτικὰ) μὲ τὴν διαφορὰ, ὅτι τὴν ἐφημερίδα τὴν λαβαίνεις τὸ γιόμα, ἀντὶ νὰ σοῦ ἔλθῃ εἰς ταῖς ὀκτῶ τὸ πρωῒ, καὶ πληρώνεις δέκα λεπτὰ περισσότερο γιὰ ἓνα γράμμα. Αὕτῃ εἶναι ἡ διαφορὰ· ἐμᾶς ὅμως τί μᾶς μέλλει· μήτε ἐφημερίδας, μήτε γράμματα περιμένομε, οἰκονομία γυναῖκα! κα μὴπως, ἔσοι ζητοῦν τὴν ἐξοχὴν δὲν τὸ κάνουν κι αὐτοὶ γιὰ οἰκονομία; καθὼς ξεύρεις ὅλοι οἱ ξεπεσμένοι λόρδοι (καὶ τέτοιους ἔχομεν πολλοὺς, ἀπὸ τοὺς ἐξευγενισμένους φαναριώτας μάλιστα) καθὼς μᾶς λέγουν, πηγαίνουν γιὰ νὰ εὐρίσκουν φτύνεια, τὸ ἐλάχιστο τὸ κρέας ἔχει δέκα καὶ εἴκοσι λεπτὰ ὀλιγώτερον τὴν ὀκτῶ. Καὶ καταλαβαίνεις, γυναῖκα, ὅτι αὕτῃ εἶναι μία μεγάλη οἰκονομία, εἰς τετρακοσίαις ὀκτάδαις κρέας, ὅπου πιθανὸ νὰ ἐξοδεύσῃ ἓνα οἰκονομικὸ σπῆτι, γιὰ δι' ὀλόκληρο τὸν χρόνον, ἰδοὺ ὅπου μᾶς κάνουν σχεδὸν εἴκοσιν, τριάντα δραχ. τὸ χρόνος κέρδος, ἂν ποῦμε, ὅτι κάθεται ὀλοχρονικῆς εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰδὲ κα μὴ, πάλι μὲ τὸ λογαριασμὸ εὐρίσκεις πόσον μᾶς κάνει τρεῖς μῆναις καὶ ἓνας μῆνας ἀκόμη· εἶνα ἀλήθεια ὅμως, ὅτι θέλει κανεῖς τόσα ἀμαξάτικα διὰ νὰ πηγαίνει καὶ ν' ἄρχεται, ἀλλ' ἀδιάφορον φθάνει μόνον, ὅτι ζῇ κανεῖς τόσον οἰκονομικὰ εἰς μιὰ ἐξοχὴν καὶ μὰ τὸ θεό! θὰ πᾶμε, θὰ πᾶμεν αὔριον, καὶ ἂν σ' ἀρέσῃ, θὰ καθήσωμε γιὰ πάντα.

— Θὰ πᾶμε καλὲ μου, ἀφοῦ τὸ θέλῃς διὰ διασκεδάσι, ὅχι ὅμως, καὶ παντοτινὰ. Εἰξεύρεις ὅμως καὶ ἓνα ἄλλο, πῶς ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ νὰ περιπατήσω, διὰ νὰ ὑπάγω πεζή. . .

— Καὶ ποῖος σοῦ εἶπε νὰ πᾶς πεζή; πιάναμεν ἕνα ἁμαξάκι· μήπως δὲν εὐρίσκονται τῶρα ἁμάξια — παντοῦ, καλὴ μου, παντοῦ· ὁ κόσμος εἶναι γεμάτος, καὶ τόσον εὐθυσὴν, ὅπου μὰ τὴν ἀλήθεια, καθὼς ἐλέγαμε χθὲς καὶ μὲ τὸ γείτονά μας, ἤμπορεῖ κανεὶς νὰ κάμῃ τῶρα τὸν γύρο τοῦ κόσμου μὲ ἕνα ἁμαξάκι καὶ νὰ τοῦ κοστίσῃ ὀλίγαις μόνον δραχμαῖς — Ἐπειτα δὲ, ἃς ἐξοδεύσωμεν καὶ ὀλίγα, ἔχομεν δόξα σοι ὁ θεὸς, καλὰ τοὺς τρόπους μας· μὰ πιθανὸν καὶ νὰ μὴν εὐρωμεν ἁμαξάκι, τότε γιὰ νὰ μὴ χάσωμεν τὸ πανηγύρι καὶ γιὰ τὴν οἰκονομίαν, τὸ ἁμάξι τοῦ κουμπάρου εἶναι εὐκαιρο, ἢ χωρὶς νὰ ὑποχρεωνώμεθα τὰ ζῶα μας εἶναι, μὰ τὴν ἀλήθεια, τὰ καλότερα.

Τί θέλεις ἐσὺ, Γιάνκο μου, καὶ σὺ Κώστα μου τὸ ἁμάξι καλότερα ἢ τὸ γαδουράκι;

— Τὸ γαδουράκι, πατέρα, τὸ γαδουράκι.

— Ἰδὲ γυναῖκα, τὰ παιδιὰ μας πηδοῦν, πηδοῦν ἀπ' τὴν χαρὰ τους. Τὸ λοιπὸν ἀποφασισμένον· αὐριο ἐξοχὴ, πανηγύρι, μόνον ἐτοιμάσου γιὰτὶ πηγαίνω νὰ μάθω εἰς ποῖο μέρος γίνεται τὸ πανηγύρι. Ἰ, πανηγύρι, φαντάσου γυναῖκα, καὶ ἐξοχὴ· σὺ μάλιστα ποῦ ἀγαπᾷς τὰ λουλούδια καὶ ταῖς πρασινάδας, δὲν θὰ σοῦ κἀνῃ καρδιὰ νὰ φύγωμε

Εἶναι τρίτη ὥρα Μ. Μ. τῆς 22 Ἰουλίου, ἡμέρα παραμονὴ τῆς ἐν τῷ ἐλαιῶνι κατ' ἔτος πανηγυριζομένης ἐορτῆς τοῦ καὶ ὁ καλὸς σύζυγος, ὅστις καὶ καλὰ τῷ ἐπῆλθε νὰ διασκεδάσῃ αὐτὸς ἢ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα του πατριαρχικῶς, εἰς μίαν πανήγυριν, ἀφῆκεν αὐτοὺς μὲ δακρυσμένους σχεδὸν ὀφθαλμοὺς τῶν μὲν ἀπὸ θλίψιν τῶν δὲ ἀπὸ χαρὰν, καὶ ἔτρεξε, καθὼς φαντάζεσθε, νὰ μάθῃ ποῦ τελεῖται ἡ πανήγυρις, διὰ νὰ ὁδηγήσῃ τὴν ἐπαύριον λίαν πρωτὶ τὴν συγκεκινημένην οἰκογένειάν του.

Ὅμως, διασκελίζων τὸ κατώφλιον τῆς θύρας, ἀφῆκεν ἐντὸς αὐτῆς καὶ τὴν ιδέαν· διότι μόλις ἐξῆλθεν καὶ κάθε ἄλλο ἐσκέπτετο, ἢ τὴν διασκεδάσιν, τὴν ὁποίαν ὑπεσχέθη εἰς τὴν σύζυγόν του. Δὲν εἶχε κάμει οὔτε πέντε βήματα ὁπότεν εἶδεν ἕνα τῶν γνωρίμων του — Αἶ, κύρ Δημήτρη! κράζει· τὸν πλησιάζει, καὶ χωρὶς νὰ τὸν εἶπῃ οὐδὲ τὸ σῦνηθες — Καλημέρα, τί κάμνεις εἰς τὴν ὑγείαν σου — τὸν λαμβάνει ἀπὸ τὸν βραχίονα, καὶ χωρὶς νὰ τοῦ δώσῃ καιρὸν νὰ ἐρωτήσῃ ἐκεῖνος τοῦλάχιστον, ἢ συνομιλία ἤρχισε, ἐὰν δύναται νὰ ὀνομασθῇ συνομιλία, ὅταν ὁ εἰς πάντοτε λέγει, καὶ ὁ λέγων ἔχει τὴν ἀκαταμάχητον γλῶσσαν καὶ τὴν εὐραίαν μνήμην, ἥτις πάντοτε μεταξὺ λόγων ἐνθυμεῖται καὶ τοῦτο κ' ἐκεῖνο τὸ γεγονὸς, καὶ μίαν νέαν ἱστορίαν, ἥτις εἶναι κατ' αὐτὸν ἀπαραιτήτως ἀναγκαία πρὸς διασάφησιν τῆς πρώτης, καὶ ἥτις ἔχει ἀνάγκην νέων ἐπεξηγήσεων ἀπαιτούντων σχόλια ὥστε δὲν ὑπάρχει πλέον δικαιολογημένη ἀφορμὴ νὰ παύσῃ. Ἡ μία ἱστορία συνεπιφέρει, τὴν ἄλλην, καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν, ὕστερον ἀπὸ ὀλίγην ὥραν, δὲν ἐνθυμεῖσαι πλέον περὶ τίνος ἐπρόκειτο. Βέβαιον εἶναι δὲ ὅτι καὶ ὁ λέγων τὸ ἐλησμόνησε· διότι, ἐνῶ ἤρχισε ἀπὸ τὴν εὐ-

φορίαν τῆς ἀμπέλου του, ἐνθυμήθη τὸν πατέρα του, ὅστις ἦτον προεστὼς πρὶν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος· καὶ ἀπὸ τὰ πλούτη καὶ τὰ θαύματα τοῦ καλοῦ καιροῦ δηλαδὴ καθ' ἣν ἐποχὴν δὲν ἐξουσίαζε τι οὐδὲ τὴν τιμὴν, οὐδὲ τὴν κεφαλὴν αὐτὴν μεταβαίνει, διότι ὁ λόγος τὸ καλεῖ, εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῶν οἰκειακῶν του ὑπεθέσεων χωρὶς νὰ παραλείπη τὴν διήγησιν τῶν διαφορῶν μαχῶν εἰς ἃς εὔρεθη καὶ οὗτος, κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς ἀκροπόλεως· τί τὸν ἔλεγεν εἰς συστρατιώτης του, δι' ἑνα ἥρωα, ὅστις πάντοτε μὲ τὸ σπαθὶ εἰς τὸ χέρι ἔσφαζε χιλιάδας καὶ τέλοσπάντων λέγει τόσα, ὅσα καὶ ἡ Χαλιμὰ συναρμολογεῖ ἐκεῖ ὅπου ἡ μία ἱστορία προκαλεῖ τὴν ἄλλην, καὶ τότε μόνον δύναται νὰ διακοπῇ, ὅτε διερχόμενοι ἀπὸ τὸν συμβολικῶς ἀνηρτημένον κλάδον ἐλαίας, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ δροσίση τὸν ἀποξηραθέντα ἐκ τοῦ λέγειν λάρυγγά του.

Ἄν ὁμως καὶ τότε θελήσης νὰ κάμῃς μίαν παρατήρησιν, ἢ νὰ εἴπῃς καὶ σὺ δύο λέξεις, τὴν γνώμην σου.

— Μὲ συμπάθιο . . . σοῦ λέγει, ἀδελφοπητὲ, καὶ σὲ διακόπτει προσφέρων σοι ποτήριον πλήρες οἴνου, δι' οὗ σοῦ φράζει τὸ στόμα· δὲν ἐτελείωσα ἀκόμα τὴν ὁμιλίαν μου — τὰ λόγια εἶναι, βλέπεις, καθὼς τὰ κεράσια· πιάνεις ἕνα καὶ κρεμιοῦνται πολλά. . . . Καὶ ἰδοὺ ἀπὸ ὁμιλίας εἰς ὁμιλίαν, καὶ ἀπὸ τὸν ἕνα εἰς τὸν ἄλλον κλάδον τῆς ἐλαίας, ὡς τὸ φλύαρον πτηνόν, ἐλησμονήσεν ὁ καλὸς σύζυγος καὶ τὴν πανήγυριν καὶ τὴν ἐξοχὴν καὶ στρωμένος εἰς ἕν ὑπόγειον ἐξημερώθη στουπὶ, ὁ φίλος, στρῶμα ἔχων τὸ ξύλινον θρανίον καὶ τὴν στέγην ἐφάπλωμα· ἕως οὗ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας τὸν εὔρεν ἐξηπλωμένον εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ ἀδελφοπητοῦ του.

Τότε ἐνθυμήθη τὴν ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς τὴν σύζυγόν του, καὶ τὴν ἀνησυχίαν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐδοκίμασεν ἡ ταλαίπωρος! Ἐφρόντισε λοιπὸν νὰ τὴν εἰδοποιήσῃ, ὅτι νὰ μὴν ἀνησυχῇ, ὅτι μετ' ὀλίγον φθάνει ἀπὸ τὸ ἐξοχικόν, ὅπου εἶχεν μεταβῆ ἔσπευσμένως, διότι ἔμαθεν, ὅτι εἰς τὸν ἐλχιῶνα εἶχεν ἐκραγῇ πυρκαϊά, καὶ τῇ παρήγγειλε νὰ ἐτοιμασθῇ διὰ τὴν πανήγυριν. Τοῦτο δὲ δεικνύει, ὅτι ὁ οἰκοκύρις αὐτὸς δὲν ἦτο κακῆς διαθέσεως, ἀλλ' ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ὁλοστρόγγυλος κατὰ τε τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα, εὐδιάθετος πάντοτε, καὶ ἀξιαγάπητος παρὰ πάντων, ἐξαιρουμένων τῶν ἀδολέσχων, οἵτινες ἦτο ἀδύνατον νὰ τὸν συναναστραφῶσι, καθόσον οὐδέποτε τοῖς ἄφινεν εὐκαιρίαν νὰ ἐξασκήσωσι τὴν ἱκανότητά των.

Εἶναι ἄνθρωπος κοσμογυρισμένος, καὶ εἰξεύρει τόσα ὠραῖα καὶ διασκεδαστικὰ πράγματα, δι' ἐκεῖνον, ὅστις εἶχε τὴν ὑπομονὴν νὰ ἀκούῃ. Ἐκάμα ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν ζωὴν του πολλάς ἐξ ὧν ὁμοίως ἐνθυμεῖτο μόνον τὰς ἐπιτυχεῖς. Εὐτυχὴς χαρακτὴρ! Πῶποτε, ἔλεγε, δὲν ἀνησυχῇ διὰ τὸ μέλλον, μήτε πάλιν διὰ τὸ δυσχερὲς ἐνεστὼς· ἀφηρεμένος καὶ χωρὶς πολὺ νὰ συγχίζεται, πάντοτε διώρα μίαν καλὴν ὥσιν εἰς δύσκολόν τινα ὑπόθεσιν. Ἄν ὁμως ἔβλεπεν, ὅτι πλέον δὲν ὑπῆρχεν ἐλπίς

σώτηρίας καὶ ἡ ὑπόθεσις κατεστρέφετο· τότε ἐξήρχετο ἀπὸ πρῶτας τῆς οἰκίας του καὶ ἐπέστρεφεν μὲ τὴν συνοδίαν πάντοτε δύο φίλων, οἵτινες ὑπεστήριζον αὐτὸν, στηριζόμενοι καὶ ἐκεῖνοι, καὶ τὸν παρέδιδον εἰς τὴν καλὴν του σύζυγον, ἥτις μόλις κατόρθωνε νὰ τὸν αἰσθῇ νὰ συρθῇ ἐπὶ τῆς κλίνης, τὴν ὁποίαν κατεστάλαζεν ἕως ἂν συνέλθῃ, ἀπὸ τοὺς κορποὺς, ὅσους ἐτύναξε εἰς τὴν ἡμερησίαν ἐκείνην ἐν τοῖς καπηλείοις ἐκδρομὴν του.

Καὶ μολαταῦτα ἦτον γενικὸς τοῦ κόσμου φίλος· αὐτὸς εἶναι ὁ καλῆτερος ἐπαινος, τὸν ὁποῖον δύναται τις νὰ τῷ ἀποδώσῃ.

Ἡ σύζυγός του ἡπία, ὅσον ζωηρὸς ἦτον ἐκεῖνος, ἦτον μία ἀπόδειξις τοῦ ἀξιώματος, ὅτι τὰ δύο ἄκρα συναντῶνται, ἀφοῦ καὶ τὸ ζεῦγος αὐτὸ εὗρίσκετο εἰς ἁρμονίαν.

Ἡ θυγάτηρ των εἶναι δεκαπενταετῆς, εἶναι χαρακτῆρος δειλοῦ καὶ λαλεῖ ὀλίγα. Τὸ ἐν τῶν τέκνων των εἶναι δωδεκαετὲς, καὶ τὸ ἕτερον δεκαετὲς, τῶν ὁποίων ὁ γνήσιος χαρακτῆρ ἀπὸ τοῦδε κολακεύει τὸν πατέρα.

Αὕτῃ εἶναι ἡ οἰκυγένεια, ἥτις τὴν πρῶταν κατὰ τὰς διαταγὰς τοῦ οἰκοκύρου, ἠτοιμάσθη, ἐκλλωπίσθη καὶ ἀνέευνε τὴν ἐμφάνισίν του.

Ἀλλ' εἶναι σχεδὸν μεσημβρία καὶ εἰς μύτην ἀναμένουσι τὸν οἰκοκύρην, ὅστις τίς οἶδεν ὁποίας πάλιν πυρκαϊᾶς ἔπασχε νὰ σθῶσῃ. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἔφθασε καὶ ὁ Κύριος Μαρμελένλιος εἰς ἑκτακτακτον ἐπίσκεψιν τῆς οἰκογενείας, καὶ μαθὼν τὸ αἶτιον τῆς ἀναστατώσεως εἰς τὸν συνήθη καλλωπισμὸν των ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐξοχικὴν αὐτὴν ἐκδρομὴν. Αἱ ὥραι ὁμῶς παρέρχονται καὶ ὁ πατριάρχης δὲν φαίνεται. Ἡ θυγάτηρ ἀναστενάζει, προσβλέπουσα ἀνὰ πᾶσαν σιγμὴν εἰς τὸ ὥρολόγιον τοῦ ῥομαντικοῦ δικηγόρου, ὅστις ἀναστενάζει προσβλέπων εἰς τοὺς ὥραίους ὀφθαλμοὺς ἐκείνης καὶ αὐτὸς ὥς ὁ μικρὸς Γιάνκος καὶ ὁ Κώστας προσβλέποντες εἰς τὰ ἐορτινὰ ἐνδύματά των ἀνεστέναντες ἐπίσης, ἀνυπομονοῦντες πότε θὰ φανῶσιν εἰς τὴν πανηγύριν, διὰ νὰ κινήσωσι τὴν ζηλοτυπίαν τῶν ὁμηλικῶν των. Μόνη ἡ μήτηρ διατηρεῖ τὸ εὐθυμον ἦθος καὶ δὲν ἀνησυχεῖ. Μετὰ εἰκοσαετῇ συζυγικὴν ἁρμονίαν, μία καλὴ οἰκοκυρά, συνηθίζει νὰ περιμένῃ τὸν καλὸν τῆς οἰκοκύρην.

Τέλος περὶ τὴν μεσημβρίαν, φθάνει καὶ ὁ σύζυγος συναδεδεμένος παρ' ἐνὸς ἄλλου ξηραγγινοῦ ὥς ὁ τσίρος καὶ ἡλιοκαυμένου ὥς ὁ χαλκός, ὅστις προσπαθεῖ νὰ χαιρετήσῃ ὑποκλινέστατα τὴν ὁμήγυριν καὶ προσκόπτει, ἐνῶ ὁ ἀγαθὸς οἰκοκύρης ἀνακράζει.

— Νά με τελοσπάντων! . . . Φαντασθῆτε, ὅτι ὅλως διόλου ἐλησμονήσα, τὸ πανηγύρι. Χίλια συμπάθιο! φίλοι μου. Εἶχα ἀνταμῶσει ἓνα παλαιὸν μου καὶ ἐπὶ τουρκίας φίλον μου, εἶναι αὐτὸς ποῦ βλέπετε, πόσον κχιρὸν ἔχω νὰ τὸν δῶ μήτ' ἐγὼ δὲν ἐνθυμοῦμαι. Ἄ, πόσα δὲν ἔπαθεν ὁ δύστυχος! μὲ τὰ εἶπεν ὅλα, εἶναι περίεργα, εἰς τὴν ζωὴν μου, καὶ θὰ σᾶς τὰ διηγηθῶ ἐνῶ θὰ πηγαίνομεν. Καὶ ποτὲ, μὰ

τὴν πίστιν μου δὲν ἤθελα τὸ ἐνθυμηθῇ ἂν ὁ φίλος μου, τὸν ὁποῖον βλέπετε, δὲν ἔλεγε.

— Τί ἔμμορφος καιρός! πόσω ἤθελα νὰ ἦμουν εἰς μιὰν ἐξοχή.

— Ἄ, ἔκραξα, κτυπήσας τὸ πρόσωπό μου διότι μοῦ ἤλθε στὸ νοῦ τὸ πανηγύρι καὶ σὺ καλή μου, ποῦ μ' ἐπερίμενες. Εἶπα τότε εἰς τὸν φίλο μου, ἂν θέλῃ νὰ μᾶς συνοδεύσῃ εἰς τὸ πανηγύρι γιατί, λέγει ὁ λόγος ὅσοι περισσότεροι τρελλοὶ εἶναι, τόσω περισσότερο, γελαῖ κάνεις. Λοιπὸν, μὲ συμπάθιο καλή μου γυναῖκα, εἴστε ἔτοιμοι, καθὼς βλέπω νὰ στείλω νὰ εὔρω μιὰν ἁμαξά, ἣ περιμείνετέ με κ' ἔφθασα.

Καὶ ἀφήσας ὅλους ἐν τῇ οἰκίᾳ ὁ ἀγαθὸς οἰκοκύριος ἐπέστρεψε μετὰ μιὰν ὥραν εὐθυμώτατος χάρις εἰς τὰς ὀλίγας ἐπισκέψεις, τὰς ὁποίας καθ' ὁδὸν ἔκαμε πρὸς

. . . τὴν κυρὰ βαρέλλα,

Τὴν ἀγάπη του.

Ἐφέρετο δὲ ἀγερῶχος ἐντὸς τῆς μεγαλητέρας ἁμαξῆς, ἥτις ποτὲ ἐφάνη εἰς τὴν πλατεῖαν τῶν ἁμαξῶν. Ὅσον μεγάλη καὶ ἂν ἦτον ὁμῶς πάντοτε ἦτο μικρότεραι χωρητικότητος, τοῦ ὁποίου ἔμελλε νὰ παραλάβῃ φορτίου. Μόλις καὶ μετὰ βίας ἐκάθισε μόνος αὐτὸς εἰς τὸ βάθος τῆς ἁμαξῆς, καὶ ὕπισθεν αὐτοῦ σχεδὸν ἀποπνιγόμενος εὗρίσκετο ὁ φίλος του στενάζων ἐκπληκτικὰ καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν κράζων· ἔσκασα.

— Ἐνῶ ὁ ἄκακος οἰκοκύριος τῷ ἀποκρίνεται.

— Δὲν ἔχεις τίποτα . . . πρόσεχε ὁμῶς μὴν πολυκουνιέσαι.

Τέλος εἶδον καὶ ἔπαθον νὰ τοποθετηθῶσιν ὁ κύριος Μερμελένιος, ἡ σύζυγος, ἡ θυγάτηρ, καὶ τὰ δύο τέκνα εἰς τὴν ἄλλην θέσιν τῆς ἁμαξῆς.

— Αἶ, φίλοι μου, γελάτε, ἔκραζεν ὁ οἰκοκύριος· σήμερον πρέπει νὰ διασκεδάσωμε γυναῖκα! τί ἔχεις πάλι καὶ μ' ἀγριοκυττάζεις μήπως σοῦ εἶπε κάνεις πῶς ἔπια; μόνον δυὸ τρία, κι' αὐτὰ νὰ σὲ διασκεδάσω.

— Καὶ ποῦ θὰ πᾶμε, ἀφεντικῶς; ἡρώτα τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ἁμαξηλάτης ὑπολογίζων τὸ βάρος τοῦ φορτίου του.

Εἰς τὴν ἀπλουστάτην αὐτὴν ἐρώτησιν ὁ εἰς προσέβλεψε τὸν ἕτερον, ἀμνηχανοῦντες ν' ἀπαντήσωσι.

— Λοιπὸν, ἡρώτησεν ἡ ἀγανακτοῦσα σύζυγος, ποῦ πηγαίνομεν, τέλος πάντων;

— Νὰ μὲ πάρῃ ὁ διάβολος, ἂν ἔξέρω τί μοῦ γίνεται! ἐπεφώνησεν οὗτος. Ἄμαξά! νὰ μᾶς πᾶς ὅπου εἶναι πανηγύρι σήμερον.

Ὁ ἁμαξηλάτης σκεφθεὶς ἐπ' ὀλίγον, ἀπεκρίθη.

— Πανηγύρι; στὸ Πολυτεχνεῖο θαρρῶ . . . Ἄ! ὄχι σιτὴ Νεάπολι.

— Ὄχι δᾶ, καλότυχε, εἰς κάμμιᾶ ἐξοχή.

— Εἰς κάμμιᾶ ἐξοχή; τότε λοιπὸν θέλετε νὰ σᾶς πάγω εἰς τὸ Δαφνί . . . εἰς τὴν Κολοκυθοῦ ἐκεῖ θαρρῶ πῶς εἶναι πανηγύρι.

— Ἄ γειά σου! στήν Κολοκυθοῦ, γιά τὸ Δαφνί.

— Καλὲ δὲν βαριέσαι, λέγει ὁ φίλος τοῦ οἰκοδεσπότου, πάσχων νὰ ἐξέλθῃ ὀπισθεν αὐτοῦ· δὲν βαριέσαι, φίλε μου, ποῦ ἔχει σήμερον πανηγύρι εἰς τὸ Δαφνί.

— Ἀς παμε λοιπὸν εἰς τὴν Κολοκυθοῦ.

— Μὰ εἰς τὴν Κολοκυθοῦ. . . .

— Αἱ. κάμε μου τὴν χάριν καὶ σιώπα, γιατίι καταλαβαίνεις, ὅτι δὲν σ' ἐπῆρα, γιά νὰ λές καὶ σὺ τὴν γνώμη σου, ὅλο τὸ ἐναντίο ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους, ὅς ἦσαι καὶ φίλος μου ἄκρος — τσιμουδιά λοιπὸν, καὶ μὴ παρασαλεύῃς

Ὁ Ταλαίπωρος ξηραγγινὸς φίλος, μετανοῶν, διότι εὗρέθη ἐκεῖ, μηδὲ λείξιν δὲν προσφέρει πλέον· ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν μίαν τοῦ χεῖρος, διὰ νὰ δύναται τοῦλάχιστον νὰ σόρῃ τὸ μανδύλιον ἐκ τοῦ θυλακίου του, ὅπως ἀπομάξῃ τὸν καταρρέοντα ἰδρώτα τοῦ προσώπου του, ἐνῶ ὁ οἰκοκύρης ἀμέριμνος, διὰ τὰ βάσανα τῶν ἄλλων, ἤρχιτε νὰ διηγῆται τὴν ἱστορίαν τοῦ φίλου του, εἰς τὰ δύσκολα μέρη τῆς ὁποίας, ἐπεκαλεῖτο τὴν ἐπικουρίαν αὐτοῦ, καὶ ὁ κακότυχος ἦτον ὑπόχρεως νὰ ὑπακούῃ, καὶ νὰ συμπληρῇ τὰ κενὰ μὲ κίνδυνον τοῦ νὰ πάθῃ ἀσφιγξίαν, διότι ἡ ἀποπληξία δὲν ἦτο τῆς κατασκευῆς του.

Ἀφῆκαν λοιπὸν τὸν καλὸν οἰκοκύρην νὰ λέγῃ, χωρὶς νὰ τὸν διακόπτῃ τις. ἡ οἰκογένεια εἶχε συνηθίσει πλέον. Ὁ δὲ τριτόβιος δικηγόρισκος προσέβλεπε τὴν Χαρίκλειάν του, προσποιούμενος, ὅτι ἔβλεπὸν ἀγαθὸν μπαμπᾶ.

Οὐδεὶς βεβαίως ἀμφισβῆλλει, ἐννοεῖται ὅσοι καταμέτρησαν τὴν ἀπόστασιν ταύτην, ὅτι μέχρις οὗ γράψωμεν ταῦτα, ἔφθασεν ἤδη ἡ ἁμαξία εἰς Κολοκυθοῦ, στᾶσα ἐνώπιον τοῦ καφενείου, οἶνοπωλείου καὶ παντοπωλείου τοῦ πρὸ τῆς πλατείας, οἱ δὲ Πανηγυρισταί μας κατέβησαν ἀποπέμφκντες τὸν ἁμαξηλάτην, ἀφοῦ τὸν ἐκέρχσαν ἐν ποτήριον οἴνου, διὰ νὰ δικαιολογήσῃ ὁ Πατριάρχης τὸ ἰδιὸν του, καὶ τοῦ φίλου τοῦ ξηραγγينوῦ, ὅστις τελospάντων ἐσώθη τοῦ κινδύνου. Ὁ Κύριος Μερμελένιος δὲν ἔπινε, διότι ἐσέβετο τὸ αὐστηρὸν τῶν συζύγων βλέμμα καὶ τὰς ῥοδόχρους παρειὰς τῆς ὥραίας του.

Ἀφοῦ ὅμως περιεπάτησαν ἄνω καὶ κάτω τῆς πλατείας, καὶ εἰσδύσαντες τὸ βλέμμα εἰς τὰς ἀτραποὺς, ἐξέτασαν καὶ τὸ ἐλάχιστον χαμόκλαδον μήπως ὀπισθεν αὐτοῦ κρύπτεται ἐορτὴ, ἀπελπίσθησαν, διότι ἄκρα ἡσυχία βασιλεύει, καθ' ὅλην τὴν Κολοκυθοῦ.

Ἡ ρήτηρ, κρατοῦσα τὸν βραχίονα τῆς θυγατρὸς, διαβηματίζει ἀνυπόμονα, καὶ ἐπὶ τὰ ἔχνη αὐτῶν θάινει ὁ μνηστὴρ σιωπηλῶς ὡς ἐρημίας, καὶ οὐχὶ ὡς μέλλων δικηγόρος. Τὰ δύο τέκνα παρατρέχουν εἰς τὰ βορβορώδη χεῖλη τοῦ ῥύακος καὶ τελospάντων καταλασπώνει τὸ ἐν τοῦ ἄλλου τὰ ἐνδύματα, διὰ νὰ φαίνεται, ὅτι καὶ καμνουν.

Ἐνῶ ὁ οἰκοκύρης μετὰ τοῦ φίλου του ἐπισκεφθεὶς μηδενὸς ἐξαιρουμένου, ὅλα τὰ ἐκεῖ οἶνοπωλεῖα, διὰ νὰ ἐρωτήσῃ ἂν εἰξέουρον ποῦ